

P V I S

1 6 1 8

56

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Es. 14

6L 2673

4

Serpens æneus

ISRAËLITIS

IN SALVTEM MAN-
DATO JEHOVÆ PER
Mosen erectus.

Carmine Heroico
donatus,

Et olim die λυτρώσεως Lipsiæ in tem-
plo Paulino Reuerendi ibidem Collegij
Theologici permissu productus.

à

M. HENRICO IVNIO SYLA-
NO, Iuris & æqui Studioso.

Melanchthon.

*Poëtica est flos, & thesaurus eruditionis;
magistra vitæ, & formatrix linguæ.*

✻ (&) ✻

LIPSIÆ, curante Iacobo Apelio, bibl.

Anno

C V M DEO.

HEXASTICHON

In

Effigiem ænei serpentis &
crucem IESV CHRISTI

μεσίτεσσι ἡ λαοσός ἀεί πολυ-
πλάγχυσ,

ÆNEUS vt Serpens medicatur ab aspide morso,
Morsus ad hunc simul ac lumina mœsta
regit: (sanat;

Sic quoq; suspensus **CHRISTVS** tua Vulnere
Sis modò ei intentus lumine, mête, fide. (STVS:
Aeneus in ligno serpens micat: in cruce **CHRISTVS**.
Ille caret stimulo, sed vacat hicce dolo.

M. H. I. S.

AMPLISSIMIS, VIR-
TVTE EXCELLENTI, PRV-
DENTIA TVM LITERATA
tum senili ac graui, autoritate
eximiã, nec non diuturno, veroque re-
rum vsu præstantissimis ac poli-
tissimis Viris:

Dn. BARTHOLOMAEO VIATIS
seniori, Ciui ac Mercatori Nori-
bergenſi primario:

Dn. CASPARI ANCKEL-
MANNŒ ſeniori, Mercatori, Ciui
& Senatori inclytæ Hamburgeniſis Rei-
publicæ ſpectabili:

Nec non

Dn. CASPARI VVERNERO,
Et

Dn. IOHANNI ROITHAVPTIO:
Mercatoribus, Ciuibus & Senatori-
bus celeberrimæ Lipſenſium Reipu-
blicæ digniſſimis:

Dominis, Fautoribus, Mæcenatibus ac pro-
motoribus meis, vt beneuolentiſſimis ita
munificentiſſimis.

IVNIVS, antiquâ clari virtute Patroni,
 Multâ vos Vatum more salute beat.
 Hocq; offert (melius deinceps offerre paratus)
 Compositum Aonio pectine vile melos.
 Nec tamen hæc propter quod vestra sit indiga
 Alterius laudum, nec micet ipsa fatis: (virtus
 Sed memori memorem quò se indicet indice ve-
 Carmine iam vili vilia dona parat. (stri:
 Atq; utinam sint grata velut de pectore grato
 Dimanant: post hæc splendidiora daret.
 Sed, ni fallor, erunt. etenim hæc medicamina
 Qui caucat virus quilibet, atq; necê. (môstrât,
 Multa quidem Medici tradunt hoc tempore, vi-
 Latè grassantem, quâ ratione luem: (res
 Fonte sed haud viso, morbi genus vnde scaturit,
 Quæ releuent ægros, pharmaca nulla dabunt.
 Ergò prius labis primævæ vulnera noscas,
 Et culpâ natos quos trahis ipse tuâ.
 Nec noscas modò, at agnoscas, doleasq; necesse
 Et Numen veniam supplice voce roges, (est,
 Suspensum torquens ad Regem lumina Christû,
 Inde ratam quous tempore habebis opem:
 Thariadæ haud secus ac morsu serpentibus: an
 Intuiti erectum, salui abiére statim. (guem
 Huc igitur constante fide conuertite mentes:
 Sic oberit vobis nulla inimica lues.
 Fallor? an iccirco studiosâ mente legetis,
 Sint licet exili carmina pacta stylo?
Amplis. & excellentis. P. P. VV.
addictis.

M. Henricus Iunius, Sulanus.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ
ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ,

Tempori, quo hoc decan-
tatum est carmen, accom-
modatum.

Rotinus optarem salso stillaret vtrumq;
Rore mihi lumen, lacrumarum flumine
vasto,

Fœdarem laterasq; genas, oculosq; fatigarem.

An possem lessis fortè ex æquare dolorem,

Hæcce dies quem lucrifico mihi suscitât ortu.

Aggemite ô proceres; suspiria suspirate.

Aggemite ô iuvenes; suspiria suspirate.

Hicce dies Ihouam patientem verbera vidit;

Hicce creatorem morientem in stipite vidit,

Hicce ducem vitæ vitam deponere vidit

Sponte lubentemq;. Absit cornea fibra, necesse est,

Sitq; chalybs circum præcordia, duræque cautes,

Cui non permoueant animum sata, horrida sata,

Iusticiæ diæ, nostræ Autorisq; salutis,

Christi: Christi, inquam miser. Hic mihi causa
doloris.

Hunc ego perpetuo. Sed quid suspiria? quid si
Immorerer lacrimis? nihil hinc tibi, Christe, referre
Acceptum, gratumq; & me facerem esse sodalem
Ipse Suitarum, & rase, quod nolo, caritua,
Que fidei oblita est, & flendo vulnere CHRIST,
Deberi sedes sibi clamat inde beatas.
Verum diuino indultu sententia nostræ
Stat menti melior: melior res sustinet egros.
Cum nostram ob noxam & lapsum infelicis Adami
Immiti pendeas traiectus pectora ferro,
Foddatq; tuæ palmæ, perfusaq; tabo
Ora: cruentatumq; caput, crinesq; revulsi.
Scilicet hæc propter nos es, nostramq; salutem
Perpeffus, vitam linquens pro fontibus insons.
Tantus amor lapsis hominum succurrere rebus!
Hæc agitare animis fas est, rectumq; piunq;:
Fas est his cardo fidei quis vertatur, omnes
Infixos oculos, atq; ora infixæ tenentes,
Nocte dieq; Dei meditari corde fauorem.
Ergo licet vastæ epos affem flumina Lethes,
Parsq; soporifera Lotus sit maxima adesa;
Attamen offundet Lethæ mi obliuia nunquam

Tanti

Tanti operis, Lotos grato nec corde reuellet,
 Ne memorem, sit quanta Dei clementia; quantus
 Ardor, vt humanam restauret morte salutem.
 Commemoro, Sathana rumpantur & ilia sauo.

ωρότασις.

Sed mens fert primùm secretos ire per hortos
 Mosi, ab hinc pandam tectis oclusa figuris.
 Scilicet vt medio campi suspendit abenum
 Ingenti é malo colubrum, stratosq; iubebat
 Dirigere huc oculos rectâ, lignumq; tueri
 Amramides; miseris quod erat medicina salutis.
 Nempe Deus signis manifestò vt tradat iisdem,
 Promissum patribus Messiam aliquando futurum,
 Qui trunco arboreo sublatu nostra piaret
 Crimina; nosq; fide verâ saluemur in ipso.

O mihi Dauidicâ sudarent tempora narco!
 O mea Paulino stillarent pectora mulso!
 Et maior iuuenes inflaret Spiritus artus! (uos!
 Quàm velle Hexametros animosè intendere ner-
 Et Ihouæ meritumq; sacrasq; retexere laudes!
 Ast etiam infantum non detrectare loquelas
 Ipsa solet Ihouæ clementia non benè comtas.
 Non moror ergo leui bona dicere tanta cothurno.

A 4

Tu

Tu sacer antistes, cui tota Academia paret,
 Harbarde, augustusq; Decane amplissime sacris,
 Corneli Beccere, iugis praefecte Sionis :
 Tum reliqui proceres, Philyrai lumina Pindi,
 Et Musis adamata manus, studiosa inuentus :
 Este, & adeste, boni, linguis animisq; fauentes.
 Non humana canam, placidas exporgite frontes :
 Sacra sacris referam : modo spes addiscite vestras.
 Ardua res praesens : quamuis vox omnis hiulcet.
 Eia animis vigilate bonis : ego verba praebibo.

Διήγησις.

Gens erat Isacio quondam de patre profecta,
 Quam Deus altitonans populis magis omnibus vnam
 Extulit, & magno cumulauit honore beatam,
 Promisitq; illi mansuram in secula prolem,
 Et stabilem regni ventura in tempora sedem :
 Si legum memores, preceptorumq; tenaces,
 Inflexos recto nunquam de tramite gressus
 Vertant, atq; ipsum solum venerentur & orent.
 O amor! ô summi summa indulgentia Ihouæ?
 Cui populo? quid tale tulit? promissaue tantam
 Nulli alij fecit? sola hac est gloria Ebraeis.
 Sed mens vana illis, leuis, impatiensq; laborum;
 Contemtrix legum, promissorumq; sacrorum.

Iccirco

Iccirco insanis odijs, querulisq̄, querelis
 Assurgunt Mosen contra, contraq̄, Iehouam.
 Degeneres animos maleuada ferocia peltit.
 Amplius hos, crocitant, tædet tolerare labores.
 Heu! cur non licuit Pharijs remanere sub oris?
 Quid miseros miseris adductos esse castis,
 Perq̄, inopes victus terras & nuspiam ab vllō
 Antè hominis tritum proficiscentis pede callem.
 Profuit, & longis ambagibus esse vagatos?
 Quid valet hîc stomachum nostrum sedare vacante?
 Quo licet arentes fauces releuare liquore?
 Vix sterilis siccis vestitur arena myricis.
 Adde quod hîc quoq̄, fastidita cibaria crudus
 Eructet stomachus, neq̄, iam ceu, concoquat, antè.
 Dux gregis, heus, vates: tu tanties caussa laboris,
 Tu nostri caput exily, tu maximus autor.
 Tu nos tranquillos turbâsti: tuq̄, beatos
 Nos parte ex omni, miserâ statione locâsti.

Audijt hæc Dominus, iustasq̄, exarsit in iras;
 Accensâq̄, minas horrendas detonat irâ:
 Vt pecus infectum morbis abolebo malignis,
 Mortiferâq̄, induxi animum consumere peste,
 Periuramq̄, & luce indignam, excindere gentem,
 Quæ nil pro summo, nisi crimina, munere reddit.

Ecce statim accelerat meritas pro crimine poenas,
 Hac illacq; vijs diras aspergit echidnas,
 Gorgoneoq; linit Deus vltior selle trifulca
 Ora: en immanes colubri per inhospita tesqua
 Incumbunt, magnosq; petunt castra agmine plebis,
 Ignea lethifero spumantes ore venena.
 Iam via feruebat passim serpentibus atris:
 Fit motus, queruntq; fugam, fuga nulla salutis
 Apparet. Nec enim quis declinare Tonantis
 Vindictam potis est, licet ad Garamantas & Indos
 Fugerit, occidui occiduas aut Solis ad vndas.

Iamq; veneniferi per luuida vulnera morsus
 Corripiunt fontes multos, & corpora saeva
 Aspides inuolvunt spiris: ardere subinde
 Incipiunt toti: in reliquos quia ducitur artus
 Flamma vorax morbi. Iam millia multa virorum
 Exhalant animas, nec spes est vlla salutis.

In plures serpat, sed ne contagio morbi
 Tabifici: ad Jhouam & Mosen redit improba tur-
 Mox ipsam capit scelerum tædere priorum: (ba.
 Detegit offensas, pudet admissiq; praedi.
 Legiferumq; Duce[m] implorat, veniaq; sequestrum
 Voce nimis querula instituit, dum talia satur:

Mi

Mi pater, ah duram propior nunc aspice sortem,
 Supplicij satis est magno pro crimine paullum.
 Damnum fac cesset, peccauimus, idq; satemur.
 Iam sero, magè quàm pridem per vulnera cauti.
 In te fixa salus, sis intercessor, & iram
 In nos ardentem supplex placare Tonantis
 Nè dedigneris: lapsis iam porrige dextram.
 Decidimus quoties? quoties bonitate Jehouæ
 Excidimus? verùm pietas iam vera redibit.
 Pelle, repelle luem, virides colubrosq; fugato.

Finierant. contra Ductor Doctorq; fidelis:
 Nescius haud ego sum, quæ vos, vestrosq; pericla
 Circumstent: video flammantia vulnera crurum.
 Atqui detestanda male petulantia lingua,
 Perfidia, atq; Dei contemptus præbuit ansam
 Huic eladi, & tumidi violentis morsibus anguis.
 Vitam si integrare novam, & desistere ronchis
 Mente lubet; Numen precibus placatæ profectis
 Ex imis antiqui latebris, & pectore ab imo.
 Hæc ubi dicta dedit, castris excessit Jhouæ
 Numina sollicitis compellans vocibus: eheu,
 O Deus omnipotens, mea spes, atq; vna voluptas!
 O Deus; O noster Rex, fons, & origo salutis

Huma-

Humanae : non flagra modo meruisse, crucemq₃,
 Carniuor amq₃, luem vel seui fulminis iras,
 Sponte meâ fateor: verum grauiora manere
 (Talio si exigitur) nos tormina, conscius aio.
 Sed reuocare gradum super amq₃, appellere ad aure,
 Abiecto questu; scelerum contage relictâ;
 Instituunt, lacrumisq₃, lauant lustralibus omne
 Hactenus admissum per inhospita tesqua piaculum.
 Ah ne trade tuos lacerandos anguibus artus.
 Pacta reuolue, memor nobiscum fœderis icli.
 Aspides ô absint: populus te obstipus anhelat.

Ponderis inest votis, prono quæ poplite Moses
 Fecerat, auxilio præsto est diuina potestas.
 Quippe supercilij quanquam terrore minacis
 Increpitans iustas vindex insurgit ad iras,
 Ceu scuticâ in segnes operas armatus herili;
 Iustitiæq₃, tenax: modo friget feruida bilis,
 Vt mare commotum pingui sedatur oliuo;
 Et precibus culpam misso seruore remittit;
 Linquere primæque pietatis nescius æstrum.
 Non valet exitio proprij gaudere laboris.
 Non simul atq₃, errant mortales solibus orbat,
 Extemploue stygis damnatas trudit ad vndas.
 Prodigus ast venie spacium dat pectora lapsis

Vertendi

Vertendi in melius; mediâ miserescit in ira:
 Pro letho vitam, ad frugem redeuntibus, offert:
 Dummodo vera malos animos metantæa resingat
 In mentes Ihouæ vitâ meliore placentes.

Ergo Deus veniæ largus mox talia Mofi;
 I, mea progenies, massam clangentis & eris
 Accipe, & ad prunas ignitas adde liquandam.
 Tum cupro calido formam superindue Echidnæ;
 Post ligno affigens, vacuas attolle sub auras.
 Hæc medicamen erit lethalis morsibus anguis:
 Suggestet hæc ictis gratumq; ratumq; leuamen.
 Corpora vipereo fuerint si infecta veneno,
 Huc oculos vestros, animos huc vertite vestros:
 Præsto erit auxilium: præsto medicina doloris.

Percipit hæc Heros summi mandata Dynasta,
 Nec mora: Serpentem Temeseo preparat ære,
 Inducitq; cruci, celsasq; attollit in auras.
 Dictum iam factum. Nam quos infecerat aspû,
 Solo illi aspectu salui serpentis abibant,
 Seruanturq; omnes, sua qui ad simulacra retorquet
 Lumina, saluificæ fidei munimine nixi.

Αωόδοσις.

Fallor? an humani lapsus hinc damna patescunt?

Hinc

Hinc vidisse licet, quæ hominis corruptio pravi:
 Hinc vidisse licet, quæ sit clementia Ihouæ.
 Scilicet ille æger plantas à vertice ad imas:
 Scilicet hic medicus, propria nece vulnera sanans.

Altiùs ast rerum mens est penetrare recessus.
 Quisq; hominum binas circumfert corpore partes,
 Pugnantes secum diuersis visibus, hostes:
 Naturam sine peccato, sine morte creatam,
 Effet vt auctori per singula congrua Ihouæ.
 Hic æge perstringam paucis, Natura quid ægra?
 Vnde habeat tantos morsus, & signa reatus;
 Vnde mali tanti præsens medicina paretur?

Ut primùm Numen trinum fabricasset Adamū,
 Illi connubio stabili sociasset & Euam:
 Protinus ardēscit serpens antiquus in iras,
 Taliq; effundit fallaci gutture verba:
 Heu, serpē inuisam, & satis contraria nostris
 Fata hominum! num me meliori sorte fruantur:
 Scilicet aspectu Ihouæ? num rura beati
 Vsq; colant Paradisi? & ego detrudar ad ortum?
 Non patiar. Verùm dictis pellacibus Eue
 Cor capiam incaute, vt temnat mandata Tonantis,
 Ac pumum veritum verito de stipite carpam.

Dixe-

Dixerat. vrget opus, fallaxq; ita sarier insit :
 Plasma Dei, gens grata Deo, splendorq; Jehouæ :
 Aspiciat vt pedibus subiecerit omnia vestris
 Cunctipotens, quis summa Soloq; Saloq; potestas.
 O quater & quoties non est numerare beatos,
 Cuncta suis cedunt, quis terrarum vsibus apta!
 Aspiciat vt fructu pomorum purpuret arbor
 Quelibet ! omnis ager niteat florentibus herbis !
 Fœtibus vtimini : qui vos timor arguit extors,
 Que malè sana animos tam terret opinio vestros,
 Ne Paradisiacis satietis frugibus alvum ?
 Sumite : Cœlicolis similes reddemini in altis.
 Ecquid adhuc dubitas decerpere poma virago
 Pollice ? Ihoua tuis fatis non inuidet. amens
 Ter voluit vetitum ramis decerpere fœtum :
 Ter recidere manus : Domini mandata reclamant :
 Haud decet illicitos demisse ex arbore fructus.
 Quartum instat, nimum ore potens ac munere san-
 Aggrediturq; iterum verbis pellacibus Euam : (di :
 Magna parens hominum, fœtus ex arbore morsu
 Frangere, que media est felici interstitia luo,
 Ne scelus esse putes ; non hec sententia Ihoue.
 His illecta parens, delusaq; fraude Chelydri,
 Heu cecidit, pomumq; horti, cui parcere iussit

Alrito

Altitonans, digitis porrectum prendit iniquis.
 Carpit, & arrepto fructu sua credula turpat
 Ora, DEI iusti neglectâ lege: viroq;
 Monstrat, & illicitâ hunc escâ tenet illicè captum,
 Illicet vt decerpât homo fatalia poma.
 Atq; peremtorij Socium sic fraude veneni
 Inuoluit miserum: Virus sic perdit vtrumq;
 Nam q; statim morsum mali malè percipit Eua,
 Et primæuus Adam techinas fallacis Echidne.
 Mox virus lethale caputq; pedesq; manusq;
 Occupat, vt toto maneat nil corpore sani.
 Mens est Cimmeriis confestim effusa tenebris,
 Vt neq; quid DEVS est, norit, nec nosse laboret.
 Altera adhæc princeps hominis pars, laxa voluntas,
 Non audit, que oracula DEI ratioq; requirunt.
 Nititur astiti contrâ, semperq; resistit: & oune
 Quod mens deprauata cupit rapido efficit ausu.
 Ipsa quidem potiora videtq; probatq;: sed ægra
 Hoc morsu mali, sibi deteriora capeffit.
 Hinc similem in cladem traxit sors dira minores.

Heu dolor, heu mæror, prob maxima damna sa-
 lutis,

Quæ dedit ex æquo nobis Phlegetontius anguis;
 Quæ composit assent miseris mortalibus Orcum,

Intima

Intima nos mitis nisi commiseratio Christi
 Mature Paradisiacum reuocasset in hortum,
 Ipseq; lethiferos lauisset sanguine morsus,
 Atq; sua toto diffusum corpore virus
 Non secus ac flammam immeritâ nece restinxisset.
 O bonitas ingens, amor, ô clemnetia summa!

Scintillasse igni per devia castra volantes
 Immanes colubros monimenta sacra satentur.
 Ergo venenari tumida quos fauce petebant
 Angues, ignescunt, totiq; ardere videntur.
 Hinc oritur trucibus præceps occasio morbis.
 Marcescit calor atq; vigor; marcescit & humor.
 Mox truculenta suo mors demetit ense peremptos
 Post prius exhausti cruciatus mille doloris.

Ignea non aliter vis purida corda pererrat,
 Quando sua afflauit primæuo aconita parenti
 Serpens; ac virus per saucia pectora serpens.
 Scilicet humanis hinc praua incendia surgunt
 Pectoribus: dehinc irarum fel concipit æstrum.
 Inde modis rapidi affectus vexantur inquis.
 Fascinat hinc animos malesuada cupido sequaces,
 Hinc aliena videns tristi bona lumine liuor;
 Hinc est seductæ dammosa superbia carnis.

B

Hinc

Hinc amor argenti est, & opum furiosa cupido.
 Ex in cura gula, mundiꝰ, obscœna voluptas
 Auocat à recto scelera sub deuia calle:
 Hinc leuis inflatos reddit fors atq; feroces.
 Hinc leue deterret folium, vel mobilis aura.
 Attamen haud cessat spernax incuria honesti.
 Hinc pater in præcep̄t sinuosa vorago malorum.
 Tantane cœlestis capiant obliuia mentes
 Seminis humanas dium ad Paradigma creatas!
 Immemores summi temnant quo iussa Dynasta
 Seq; dicent ipsas Satana stygiaꝰ, paludi!
 Namq; suo est ipsum vitium ardēs fomite flamma,
 Absumens hominis corrupti viscera cordis.
 Atq; huius labis merces erit orcus & ignis
 Perpetuus, nullis vnquam delebilis vndis.

Sed velut haud poterant medicati graminis vsu
 Israëlignæ reualescerē ab aspidis ictu,
 Qui curam excessit summamq; Machaonis artem:
 Sic mentes hominum, stygius quas punxerat anguis,
 Antidotum ignorant, quo extinguere toxica nigri
 Sarsineant Ditis, iactumq; eludere virus.

Nil valuit sacras Ebreis victima ad aras
 Tollere serpentum morsus; non thuris acerra,

Non

Non olei Assyri misto simlago liquore
 Immissam poterant illis auertere cladem:
 Damnosæ morsus mortis fuit vnicus, autor.
 Vna at adhuc medicina supersuit atq; malagma,
 Vulnera quod solidet, cordisq; refrigeret astum:
 Scilicet aspectus colubri, quem legifer Heros
 Correctis, ihouâ mandante, leuâr at Ebrais.

Haud aliâ Christus ratione Salutifer orbis,
 Commiserans miserè delusos fraude Draconis
 Antiqui: Solium linquens patris, exul in Orbem
 Sponte suâ properat lapsam instaurare salutem;
 Humani associat Deitati corporis artus.

Consimilem nobis fieri sunt gaudia Christo;
 Absq; tamen vitijs, omniq; ab origine, labe.
 Flagrat amore suo redimendæ sanguine gentis.
 Probrosi, nostro suffert probra nomine, Mundi.
 Cedi se patitur, truncoq; affigier alto.
 Atq; suum eondi turpi fert puluere corpus,
 Robora diuini cautè sua vt occulat oris,
 Et rapidum Lethum capiat, sevumq; Draconem.

Non mora: mors Sathanasq; inbiant; vt piscis
 ab hamo

Monstrato vermi : morsu uno absumere Christum.

En videt hunc, visumq; capit, potiturq; cupito

Morsq; Sathangq;, Erebi crudelia Numina cœci.

Pone quid eueniat ? simul ac auido ore vorarunt

Humana Dominum carnis sub mole latentem:

Continuo diris rumpuntur viscera monstros:

Qualiter absumptus Crocodili faucibus atris

Indicus eiusdem arrodit manus inguina acutis

Dentibus, insensamq; feram, damni enecat ultor.

Hoc astu Lethes stridentem perdidit Hydram

Christus, nil eius virus rabiemq; timefcens:

Perpetuisq;, ligans vinculis detruxit ad Orcum,

Monstraq; peccati per lûrida compita strauit.

Quis igitur turbis, bone conturbemur IESV,

Quando flagella, tuamq; cruce[m], vultumq; tuemur?

Omne etenim virus rapis exitiale Draconi.

Vnus item morsus non uno est vulnere dentus;

Sed multis, Lethum deletum nomine Lethi:

Ne deinceps miseros saribundo lancinet ore.

Sic vis, sic tœchna, sic spicula missa resultant

In caput auctoris: Spes est elusa colubri.

Fortior à nobis iam stat: fuge, fortior hic stat

Saluator; tatum hic nostris animabus Asylum.

Anne moram nectis? procul hinc te confer ad atra

Tartara.

Tartara, peccatum procul hinc, procul inde faceſſat.
 Tam tibi deſciunt vires, tua robor a languent,
 Quam multos poſſes ad nigros mittere manes,
 Vindice ni plantâ tibi colla attrita iacerent
 Chriſti, qui præſens lapſe eſt medicina ſalutis;
 In quem non cecidit peccare aut fallere dictis!
 Quod verò vt reprobis numero annumeratur eorū,
 Quis fraus, impietas, quibus & ſcelus omne, volu-
 ptas;

Et medius pendet Deus inter virumq; latronem;
 Deſectus hominum prauos, noxamq; piavit:
 Nec tamen à quoquam debet ſceleratus haberi-

At velut haud virus ſtillauit Aëneus anguis,
 Nec potuit linguam nocuis armare venenis:
 Et tamen anguis erat, non re, ſed nomine tantum:
 Chriſtus ita humanâ ſit carne ſimillimus angui,
 In ſe aſſumendo totius crimina mundi.

At velut in bellis, vbi Mars de ſanguine certat,
 Ceſſerit alterutri quando victoria Regi,
 Vt prædum capiat, deuictosq; exuat armis:
 Stant erecta Tropæa, omneſq; Epinicia cantant:
 Anguib; haud aliter ferrebat vbi auia tellus,
 Et multi calidis colubrùm perière venenis:

Vexilli in morem Moses suspendit Echidnam ;
 Ut quotquot fuerant diris serpentibus icti,
 Aspicerent ipsum fictum fixumq; Draconem,
 Et spe diuini promissi vulnus abiret.
 Sic quoq; cara Dei soboles, Rex ætheris alti,
 Nobis, (horrendum) Stygius quos punxerat anguis,
 In crucis, expansis palmis, sustollitur aram;
 Fit serpens, quando humanos sibi sumserat artus,
 In quos peccati molem consarcinat omnem,
 Quam nos & nostri quondam vinxere parentes,
 Inmemores mandatorum, quæ sanxit Ihoua.
 Hicce salutiferi nobis se tollier agris
 Sustinet in morem signi, sanantis & anguis :
 Ut, quicumq; fidem cordis penetra'tibus imix
 Illius ad vultum torquet sub turbine secli ;
 Proculcet pedibus lethum, transq; astra locatus,
 Aeternæ accipiat donum inuiolabile vitæ.
 Hic ratns est Medicus remouens à corpore mortem :
 Hic medicus morbis promptus placidusq; medendis ;
 Quæsitam non tardat opem, aut procrastinat vnquã
 Hic medicam applicuit moribundis vulnere dextrã,
 Atq; suo recreans iam tabida membra cruore,
 Pharmaca certa dedit, rapiens ex faucibus atræ
 Mortis, adhuc fecit vitali vesceri aurã.

Hunc

Hunc quicumq; petunt, possuntq; lenamina morbis,
 Licet accipient animæ medicamina læsæ.
 Quotquot huic fidunt constanti pectore, verum
 Et medicum agnoscunt; facilemq; ratamq; repente
 Cognoscent curam; confecti moribus anguis
 Quamuis sint toti, virusq; cor omne pererret;
 Quamuis oppressi peccati mole fatiscant.

Ecquid adhuc Stygio Dæmon letaris in antro?
 Te Christus domuit, Christus tibi brachia fregit,
 Ecquid adhuc plaudis fœdi rex pallide Auerni?
 Deuastata tuæ obscuræ sunt tectæ cauernæ.
 Damnârant diæ nos seu a tonitrua legis,
 Immanem propriâ cuius virtute rigorem
 Ferre potest nemo. ast Superi patris vnica proles
 Sponte sua miserum miserata fauore laborem
 Humanæ gentis, rigida se subdidit iræ
 Patris, & excepit damnantia spicula, Tonantemq;
 Iratum sceleri nostro, placauit adacta
 Elato ligno, vt pendens pro fontibus insonas,
 Pendat crudeles ob nostra piacula poenas.
 Sic iam diuina facta est impletio legis;
 Sic elusa cadunt vitrò iam fulmina legis.
 Pro nobis siquidem Christus maledictio factus.
 Hic ligni ligno peccata nouissimus Adam

B 4

Purga

Purgauit frangens lethalia spicula lethi.
 Hæc propter patris soboles æterna pependit
 In cruce sublimis vacuas latus ad auras,
 Immundum stygiis quo vindicet aëra laruis,
 Ne nos pessudent funesti fraude veneni.

Hic sua distentis expandit brachia palmis,
 Alliciens ad se omnes, velut ales apertos
 Alarum tendendo sinus crepero ore ciere
 Assuetæ, insidias trepidat, pullosq; tuetur,
 Aëre ne quando subitis descendit ab alto
 Martius accipiter gyris, hos vnguibus vncis
 Arreptos vivos inhiantæ absorbeat ore.
 Sic etiam Christus miserans incommoda gentis
 Humane, indutus moribundi corporis artus,
 Sontes advenit turpesq; invisere terras,
 Et culpas abolere, poli q; recludere portas,
 In diram reprobâ partiens se à gente leuari
 Furcam, quâ palmam latè distendi: vtrauq;
 Ad sua tracturus mortales regna, maligni
 Ne rabies Sathanæ viuos nos mancipet Orco.

Ac velut investes tumido à serpente peremptos
 In vitam reuocat Pelecanus sanguine pullos,
 Proles amans sua dum terebrat sibi pectora rostro:

Sic

Sic nos aeterno soboles aequa parenti
 Compunctos ictu infernae lethaliter Hydra,
 Iamq; exhalantes animas facit utier aura:
 Salvificamq; refert lucem, vitamq; perennem.

Arrige iam patulas, deperdite spiritus, aures;
 Fraus tua detecta est, spoliatus es omnibus unum
 Per Christum telis: deiecta est vertice crista.
 Arrige mors patulas, Bellonâ Scuior, aures:
 Vis tua deleta est, Christi tua morte potestas
 Corruit, inq; furor vacuas evanuit auras.
 Inanis, humanamq; iacens expungit gentem!
 Exemptus stimulus, veteris contagio labis,
 Contracta vitio prima culpâq; parentis.
 Incassum furis & salutum baccharis in orbem.
 Unus homo lapsus nobis reserauit Aeuernum;
 Unus homopassus nobis reserauit olympum.
 Unus homo nobis peccâdo perdidit rem:
 Unus homo nobis moriendo restituit rem.
 O quater & quantum non est numerare beatos!
 O nos felices omniq; ex asse beatos,
 Quos Deus immeritos summo cumulauit honore!
 Nos primaeui hominis labes, noxaq; piaculum
 Viperei imbutos sœdâ contage venena
 Involuit, recti indociles, cœlog; rebelles;

B 5

Danna.

Damnatosq; vetus tenuit tot secula serpens.
 Christus at indignos tanto amplexatus amore est,
 Omnibus extinctis offensis atq; piaculis,
 In cœlum, atq; sui vt regni nos parte locaret,
 Atq; alevet dapibus Superùm, potuq; beato,
 Nectare & Ambrosiâ satiatus omne per eum.
 Aeneus, (auditor,) notat hæc tibi mystica serpens :
 Fac memor hæc omni teneas in pectore verba.

Gratiarum actio ad Christum mundi Redem- torem.

IESV CHRISTE, Deo vero Deus edite, mundi
 Ante rude & crudum chaos ; ante exordia rerum ;
 Qui verbum, sed non linguis imitabile verbum,
 Ante suis quàm Sol, fratrisq; Argentea Phœbe,
 Luminibus tenebras terris arcebat opacas ;
 Cuncta Deo similis, vultum, mentemq; favoremq;
 A quo de nihilo hic factus fuit orbis amœnus ;
 Tu cœli linguens spaciola habitacula cœli,
 Perpetuasq; domos, nitido quas lumine Titan
 Assiduo irradiat, tecta hospita mentibus, almus

Qua

Que Deus etherijs primo concessit ab euo,
 Mundi opifer miseri nostras descendis ad oras;
 Maximus angustijs vteri succedere valuis
 Virginei dignatus. at illibata pudoris.
 Claustra manent matris sanctæ; æternamq; mane.
 In morem vitri tenuis niriidq; coruscant (bunt,
 thasum recipit clari quod lampada Solis.

Tu genus humanum seductum Dæmonis assu,
 Admissiq; reum infandi, quo mortifer anguis
 Adamum implicuit, delusâ fraudibus Eua;
 Vindicis iustis, effuso sanguine; soluis.
 Proderis innocuusq; inculpatusq; per ipsum
 Discipulum Iudam: stringunt te funibus instar
 Sonitis damnandi, manibus sub terga reflexis;
 Te trahit huc illuc clamosum vulgus ab vno
 Iudice delusum sarcasms acerbis, actumq;
 Alterius frontis perfrictæ ad iudicis ora.
 Et cæsus faciem, turpatâ fronte saliuâ,
 Contextam portas spinâ pungente Coronam;
 Vnde caput totum vibex liuorq; exuentus.
 Atq; latus duris flagris liuescit vrung;
 Iamq; animam exhalans, & amara morte laboras,
 Cùm reprobos inter pendere stipiti adactus,
 Imbibis assusam bilem despectus aceto.

Nec

Nec modo te eludant moriturum: sed quoq₃ functo
 Iam vitâ insultant fodientes cuspide costas;
 Usq₃ aded vt vulgus leae postremiq₃ Mysorum
 (Infandum) te conuitu haud dignentur aperto:
 Nausea quô fias & iter tendentibus istac
 Horror, Iudeis verbumq₃ catharmag₃ cacis.

Aut amen heu lapsus & crimina nostra piasti,
 Nos tibi, nos, inquam, suimus probriq₃ necisq₃
 Caussa; penes nos est, noxa cum fomite, noxa.
 Nos, inquam, deliquimus at tu nomine nostro
 Supplicium horrendum suffers suspensus in altum.

Namq₃ (fatebor enim) veluti sine Rege bidentes
 Errant, vnânamquamq₃ suam quô distrahit error,
 Squalida figentem tortos ad deua gressus;
 Tramite sic recto nos declinauimus omnes.
 Tu verò vt reduces posses nos sistere Patri,
 Factus es è summo, ceu spretus verna, Monarchâ.

Pro tantis meritis meritas tibi promere grates
 Quis valet? haud vllus, licet ipsi pectus ab ære,
 Aut valido ex ferro vox, aut adamantina lingua.
 Nemo; litet quamvis iugulis centena reclusis
 Extâ tibi pecudum, millenaq₃ pocla Lyæi.

At qui quàm potuit dat maxima gratis abunde
 est: Christe

Christe, tibi tantum nos gratia resolvimus ora.
 Quod tibi tam gratum, quam gramine pasta Falisco
 Victima, quae fertis redimita & cornibus astat
 Auratis, quae farre novo mactata meroq;
 Te surgente die, te decedente vehemus
 Laudibus atq; hymnis; cum Flatu & Patre; Deūq;
 Nostrum, & nostrorum, cuncto celebrabimus auro.

At verò quia te semper pendemus ab uno,
 Deū, tuā nos, Pastor oves sumus optime, caula:
 Da nos, da tecum caeli vivamus in aula.

FINIS.

Ἐπιγραμματικὰ ἑγκωμιαστικὰ

In

Serpentem Aeneum &c.

versibus descriptum

à

M. HENRICO IVNIO &c.

LL, Studioso. &c.

Cum

Cum gemini versas sinuosa volumina Iuris,
 Atq; piam simili ardore Poësin amas;
 Rem magnam præstas; geminatq; præmia, Juni,
 Pro pietate simul, proq; labore petis.
 Præmia non deerunt Romano à Codice; Honores
 Inde ampli veniunt, inde parantur opes.
 Sed Pietas potiora dabit; quæ munera promittit
 Cælica, & aeterno ditat honore animas.

M. Johannes Fridericus, Physices
 in inclyta Academia Lipsensi
 Professor publ.

Ad ornatissimum doctissimum-
 que virum Dn.
M. HENRICVM IV.
NIVM POPVLAREM ET
 amicum suum.

Ancum vt equipares Mæstæ versibus anguë,
 Pagina præ reliquis te sacra, amice, mouet.
 Quid? quod vt assoliti captis insigere prisca
 Sunt, dira has ladat ne qua putredo, feris:

Corpo-

Corpora sic quoq; ne tota euertantur in illo
 Nostra iterum surgant sed rediuiua die;
 Istâ præseruat nos à putredine, tantis
 Spes Christus nostris vna saluq; malis.
 Aeneum huic ergò equiparas quod versibus anguem,
 O bene quæq; piè, mi popularis, agis!

M. Wolffg. Coruinus Fr. artis dis-
 ferendi Prof. publ. in Acad. Lip.
 scrib. ἀμελῆτι.

A L I V D.

Æ Stuat ingenium pleno moderamine lingua,
 Iuni, Romanae, quod labor iste docet.
 Non hac dimidiis cupis esse peritus in arte:
 Hinc toties Phœbi plectra sonora moues.
 Sic & facundam Phœbao pectine linguam,
 Aptaq; perplexis legibus ora facis.
 Cui bene castalijs formauit labra fluentis
 Phœbus, dimidiam nosse Themista ferunt.
 Hinc & in arte sacrae Themidos qui clauit vnquam,
 Vocis item Latræ callidus ille fuit.

M. Petrus Wernerus Inclytæ fa-
 cultatis Philosophicæ collega,
 J. U. Candid.

Dn.

DN. M. HENRICO IVNIO

AMICO ME O S.

Inclita quem stimulat virtus, is ad ardua tendit,
Nec solet occultis deluisse locis.

Inclita quem stimulat virtus, is ad ardua tendit,
Ac inter doctos nomen habere cupit.

Tu mihi, tu testis, IVNI, percare Magister,
Qui mihi Thesea iunctus, Amice, fide.

O balidis turpi nymphae ut frueretur amore,
Virtutem spreuit diuitiasq; Paris.

Ut fieres clarus studiis, tu premia temvis
Iunonis, Veneris: Palladis vna placent.

Hinc monumenta viam virtute docente, Sophorum
Prima tibi à teneris voluere cura fuit.

Hinc scis quicquid habet princeps, censorg; Sophorū,
Quodq; acri nobis mente reliquit opus.

Hinc tibi vena fluit facilis, quò carmina fundas,
Qualia vix potuit Naso Poeta dare.

Nuper ubi Phœbus publicè te verba loquentem
Audluit, tales protulit ore sonos:

Hic quis, qui tantà multet dulcedine versum
Astantes? Dignus laurea senta gerit.

Ergo

Ergo tenes inter doctos nunc doctus honorem
 Magnum, maiorem secla futura dabunt.
 Perge modo, assiduâ Iuris volumina sacra
 Iustiniani voluere perge manu.

Andreas Schneider de Crimmicio
 LL. Cand. amicitia ergo F.

DN. M. HENRICO IVNIO
 SVLANO FRANCO, AMICO
 meo inter fidos optimo, & inter opti-
 mos fidissimo, edenti SERPEN-
 TEM AENEVM.

SI, quibus Heroo canitur tuba bellica versu,
 Si, quibus ingenitus carmina dicit Amor;
 Ad stat a tergeminis tolluntur honoribus astra,
 Nomen & illorum posthuma secla notant:
 Cur tibi, mi JUNI, cui vena Poëtica floret,
 Ebrie Pergaseis ad labra summa vadis;
 Non merit as memori tribuamus carmine laudes,
 Qui canis Heroâ Chriitam, Erebumq, tubâ?
 Aeneus ille quidem, quem Moses erigit, anguis
 Israëligenis tuta medela fuit:
 Quando lethiferis colubrorum morsibus ictri
 Nil nisi presentem iam timuere necem

C

Sic

*Sic quoq; bis genitus cruce Rex suspenditur altâ,
 Ut Satana morsu saucia corda leuet.
 Saucia corda hominum sanat, miseratus egenam,
 Quâ premitur mundi machina lata, vicem,
 Perforat hasta latus, fluibunda vnda vnde redundat,
 Quæ tribuit vitam, quæq; salute beat.
 Christe, tuæ caule nos, Christe salutarifer, aula
 Infer, inexhaustâ quos bonitate regis.*

facieb. Lipsiæ

M. Georgius Theodoricus Wur-
 censis P. L. die Soteriorum
 Anno Christi reDeMtoris

Humanissimo & doctissimo viro
 Dn.

M. HENRICO IVNIO,
JVRIS ET ÆVICANDIDATO
 præcellenti, amico vt candido &
 sincero, sic maximoperè co-
 lendo.

ET Themis & pietas circum tibi pectora sedit,
 O Jhouâ & iustis, Juni, amate viris!

Huius

Huius testis adest suspensus ab arbore Serpens :
 Illius assiduâ iura notata manu.
 Sic tibi cura simul legum est, & cura Iehoua,
 Vnâ sunt pulchrè mente notata duo.
 Qua tibi salua diu maneat in pectore saluo,
 Sera vt posteritas te vehat ore, precor.

Christmanus Augspurger Spi-
 rensis LL. Studios.

In Aeneum Serpentem Dn.

M. HENRICI IVNII
 SVLANI
 EPIGRAMMA.

Quis nouus hic Serpens in lucem serpere tentat
 Aeneus inscriptus? Mosis opinor erit.
 Exiuit hunc olim nam vir diuinus Eremo,
 Aspectu vt populo vita salusq; foret.
 Carmine sed quis tam docto complexus eundem,
 Quisue huius docuit mystica vera typi?
 Fallor? an ipse tuo, Juni, proserpiti in aurâ
 Ex cerebro, Pallas ceu Ioue nata salit?
 Scilicet: est serpens, de quo tibi sermo, Magister,
 Quondam Paulinâ Lipsiâ in ade fuit.

C L

Hunc

Hunc quia committis prelo, ne cuncta voranda
 Carmina das tinea carmine dignus eris.
 Gaudeat hoc Satanas ? minimè, nec grata rependet
 Auctori, danti carmine damna suo.
 Nam velut à colubris morsos seps ere paratus
 Sanauit morsu: vitæq; mansit eis:
 Sic aterna tuo fugiet Mors carmine cunctos,
 Luminibus cordis qui modo cunq; legent.
 Atq; fide verâ crucifixum mente tenebunt.
 Christum, quem tali carmine ritè doces.
 Ergo quisquis eris, Serpentem, qui modo prodit,
 Atq; refert aris nomina, sorte videns,
 Aspice, pellege, mente voluta, corde teneto:
 Aspidis atq; anè a tara medulla patet.

Andreas Berthius, Meiningensis F.

Ad

Ad

Dn. M. HENRICVM

JVNIVM SVLANVM JVRIS-
PRVDENTIÆ TAM MOSAICÆ ACCA-
NONICÆ, quàm Romanæ cultorem af-
fidum, virum vt doctiss. ita humanis. præ-
ceptorem meum fidelissimum, plurimumq;
ex merito colendum, submittentem,
prelo carmen de Æneo serpente, pi-
etatis atq; eruditæ doctrinæ
plenissimum.

Percipiens vulgus rude, nomen Iureperiti;
Dici atheum, & vacuum religione putat.
Ad grandem insulsis errorem mentibus errat,
Nec verum à falso dissecuisse potest.
Inspice Paudectas, angusta volumina legum,
Quasq; tibi Codex pandit, apertus opes;
Vix à Theologo quisquam diuinius ipso
Proferrî poterit: pellege, testis eris.
Quod testantur idem libri tot iureperitum,
Consona scriptura, qui modo iura docent.
Fallor? an hoc ipsum, Præceptor fide, probabis
Carmine, quod nunc in vulgus abire sinis.

C 3

Nam

Nam quoq; tu iuris studijs imbutus adhæres,
 Sed studia his studijs iuncta sacra colis.
 Quod liquet ex serpente tuo, vel carmine docto,
 Quod iam sub prelum mittis, & ora virum.
 Hoc tenet æternæ fundamina prima salutis,
 Christiâni & summam dogmatû; atq; fidei.
 At forsân dices: frustra priûs hoc agis actum:
 Numq; eadem hæc clarè Biblia sancta docent?
 Non equidem inficior: numeris sed vincita politis
 Lectorem stectunt, afficiuntq; magis.
 Nec tam difficile est, versus meminisse canoros,
 Quàm qua sunt metricis scripta soluta modis.
 Et studet esse suis gratus Fautoribus Autor;
 Querere nec famam versibus hisce suis.

Albertus Auckelmann Hamburg

FINIS.

ERRATA.

PAG. 5. v. 9. lege Hicce p. 11. v. 18. placas
 te p. 16. v. 12. offusa. p. 17. v. 6. clemen-
 tia. p. 24. v. 3. elatus. p. 31. v. 6. O, bene,
 quamq; & v. 16. Latia.

LIPSIÆ.
Excudebat Valentin am Ende.
Typis Haredum BEYER I.

Anno.

M. DC. V.

Cb 1856 8

ULB Halle

3

002 386 801

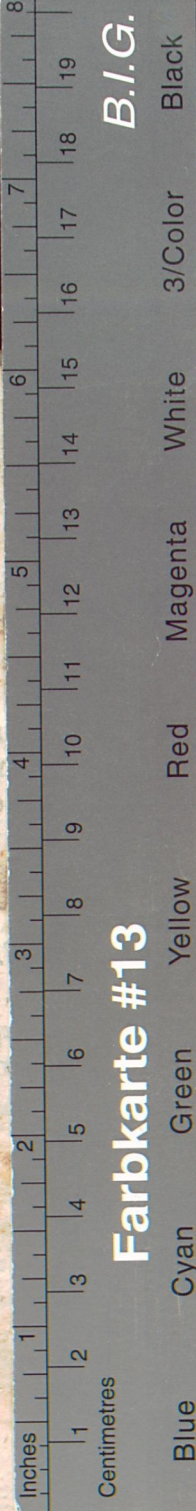
~~1856~~

V077

m. f.

Farbkarte #13

B.I.G.

6L 2673

Serpens æneus

ISRAËLITIS

IN SALVTEM MAN-
DATO JHOVÆ PER
Mosen erectus.

Carmine Heroico
donatus,

Et olim die *αυτῶσεως* Lipsiæ in tem-
plo Paulino Reuerendi ibidem Collegij
Theologici permiffa productus.

à

M. HENRICO IVNIO SVLA-
NO, *Iuris & æqui Studiofo.*

Melanchthon.

*Poëtica est flos, & thesaurus eruditionis;
magistra vita, & formatrix lingua.*

☉ (&) ☉

LIPSIÆ, curante Iacobo Apelio, bibl.

Anno

C V M D E O.

